

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based
on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmittraphap 86
School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office

เดชา ลุนาวงค์

Decha Lunawong

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

Bueng Kan Primary Educational Service Area Office, Thailand

E-mail: decha.2276@gmail.com, ORCID ID : <https://orcid.org/0000-0002-3514-4456>

Received 27/12/2022

Revised 28/12/2022

29Accepted 25/12/2022

บทคัดย่อ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเพื่อให้ครูผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการ การเรียนการสอน ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และได้เริ่มดำเนินการขยายผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 4) การเป็นแบบอย่างความพอเพียง และ 5) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 17 คน ซึ่งได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้เทคนิคการวิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ

[767]

Citation:

เดชา ลุนาวงค์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmittraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

เศรษฐกิจพอเพียง พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยรวมของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสภาพที่เป็นจริง อยู่ในระดับปานกลาง และ 2) สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผลของการจัดอันดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 4) การเป็นแบบอย่างความพอเพียง และ 5) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง

คำสำคัญ ความต้องการจำเป็น; ภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้; ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The Ministry of Education has the policy to drive the philosophy of the sufficiency economy into educational institutions so that teachers, school administrators, personnel, and students have an understanding of the philosophy of the sufficiency economy, and can integrate the philosophy of sufficiency economy into teaching and learning management. As well as the application in daily life and has begun to expand the results of model educational institutions in organizing learning activities and managing according to the philosophy of sufficiency economy, “The Sufficiency Education Institute” since 2011. Thus, this research aimed to study needs assessment needs priority, and approaches for the teacher leadership development in instructional management based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmittraphap 86 school Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. The participants were 17 Administer and teachers, selected by purposive sampling. The research instruments were a questionnaire with a 5-level rating scale to collect the quantitative data. Data analysis employed the techniques of frequency distribution, mean, standard deviation, modified priority needs an index and content analysis. The research revealed as follows: The mean scores of teacher leadership development in instructional management based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy were as follows: 1) the total mean of teacher leadership development in instructional management, in reality, was at a high level, and 2) as expected was at the highest level. However, the most important approaches to developing teacher leadership in instructional management based on

[768]

Citation:

เดชา ลุนาวงศ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmittraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in each aspect were as follows: instructional management, development of curriculum, self-and-peer-teacher development, being self-sufficient role mode, and being a transformational leader.

Keywords: The Needs; Teacher Leadership in Instructional Management; Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนวทางการดำเนินชีวิต แก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 42 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และนอกจากนี้ “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ (ศูนย์สถานพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2560: 1-2) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนของประเทศได้มุ่งเน้นความสำคัญกับการพัฒนาคน และเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 จนถึงปัจจุบัน โดยการพัฒนาให้สถานศึกษาสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่งทั่วประเทศ ซึ่งมีการดำเนินการติดตามและประเมินผลทุกระยะ โดยมีขอบข่ายของการขับเคลื่อนสู่สถานศึกษา 4 ด้าน คือด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา (สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์, 2560: 142-143) ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเพื่อให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการบริหารจัดการ การเรียนการสอน ตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และได้เริ่มดำเนินการขยายผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา (สนิท หาจตุรัส, 2561: 1)

กระบวนการพัฒนาครูเพื่อให้เกิดภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2548: 30) มุ่งเน้นให้

[769]

Citation:

เดชา ลุนาวงศ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmitraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

ครูสร้างองค์ความรู้ใหม่ ครูต้องคิดและสร้างนวัตกรรมใหม่ทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอและเพื่อให้ระบบการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่มีความซับซ้อนในการปฏิบัติ การพัฒนาคน ภาระงาน โครงสร้างการบริหารองค์กร การนำเทคโนโลยีมาใช้ต้องเปลี่ยนแปลงไป ครูในฐานะเป็นผู้จัดการเรียนรู้จึงต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อร่วมงาน เป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ต้องใช้แบบภาวะผู้นำและเป็นครูมืออาชีพที่ต้องมีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ สำหรับภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ ครูในฐานะเป็นผู้จัดการเรียนรู้มีหน้าที่ที่จะต้องสร้างความร่วมมือร่วมใจเป็นอย่างดีในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน กล่าวคือ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข หมายความว่าครูเองต้องเป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ และจะต้องมีความเป็นผู้นำหรือมีภาวะผู้นำ (Leadership)

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเรียนรู้มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนี้ กนกอร สมปราชญ์ (2560) พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ความคิดสร้างสรรค์และความกล้า (2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ทรงพลังเอื้อต่อการเรียนรู้และการเกิดนวัตกรรม (3) ความยืดหยุ่น (4) การบูรณาการ ของศาสตร์และเทคนิควิธี (5) เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ (6) การเรียนรู้เป็นทีม (7) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (8) การเปลี่ยนแปลงและมีความเฉพาะตัว (tailor made) (9) ความพอเพียง (10) การวิจัยและพัฒนา ส่วนเงื่อนไขเชิงสาเหตุของการเกิดภาวะผู้นำการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ภูมิหลังส่วนบุคคล แรงบันดาลใจ การเป็นผู้สร้างองค์ความรู้และเป็นผู้ขอคิดต่างรวมทั้งการสร้างนวัตกรรม แรงขับของสังคม (ภาวะวิกฤติทางการศึกษา ทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 และความคาดหวังจากนโยบายเบื้องบน) (2) เงื่อนไขเชิงบริบท (3) เงื่อนไขสอดแทรก(วัฒนธรรมการเรียนรู้ นโยบาย ICT เพื่อการศึกษาและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) นอกจากนี้การปฏิบัติการของภาวะผู้นำการเรียนรู้ ได้แก่ (1) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและมุ่งเน้นการเรียนรู้ (2) การค้นหาปัจจัยที่ทำให้เป้าประสงค์สำเร็จ (3) การพัฒนาความสัมพันธ์กับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และความไว้วางใจ (4) การคิดหาวิธีการและกลยุทธ์ (5) การออกแบบการเรียนรู้ในลักษณะ backward mapping (6) การสร้างเครือข่ายพันธมิตรให้เพิ่มขึ้น (7) การสร้างอัตลักษณ์และแนวปฏิบัติที่ดี (8) การนำเอาค่านิยมที่ดีมาใช้ (9) การเปลี่ยนห้องสมุดมาเป็นศูนย์เรียนรู้ และ (10) วิจัยและพัฒนา และ ผลสืบเนื่องจากการมีภาวะผู้นำการเรียนรู้ทั้งต่อตนเองทำให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการและวิชาชีพ สอดคล้องกับ บรรพต ฐิเจนทร์ และ วัลลภา อารีรัตน์ (2558) พบว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกกับสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญในประเด็นด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ

[770]

Citation:

เดชา อุณวงศ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmitraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ ตามลำดับ ส่วนงานวิจัยของ เจริญ นามชู, กรองทิพย์ นาควิเชตร และสุวัฒน์พงษ์ ร่มศรี (2564) พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ จำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกันด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม ด้านบุคคลแห่งการเรียนรู้ และด้านการสอนงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 ได้น้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2562 ได้มีการพัฒนาจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติและได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานศึกษา แบบอย่างการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “ สถานศึกษาพอเพียง “ ประจำปีการศึกษา 2563 แต่ผู้วิจัยเห็นว่าครูส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้องและต่อเนื่อง จึงมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและขับเคลื่อนภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ถูกต้องและต่อเนื่องอย่างยั่งยืน ภายใต้ปัญหาความต้องการและแนวทางการปฏิบัติร่วมกันที่ชัดเจนอันจะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ จึงได้จัดทำกรวิจัยเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้สังเคราะห์งานวิจัยของ วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง (2556), ศิริพร กุลสานต์ (2557), ไชยเนตร กรมธรรมมา (2559), รัตติยา พร้อมสิน (2559), ประภาดา คนคล่อง (2560), จิรวดี ทวีโชติ (2561), ฐปนีย์ นารี (2561), ชาตชาย ก่อคุณ (2562), สิริกร ไชยราช (2562) และชัยรัตน์ ดวงโชติ (2564) สามารถสรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ตาม

[771]

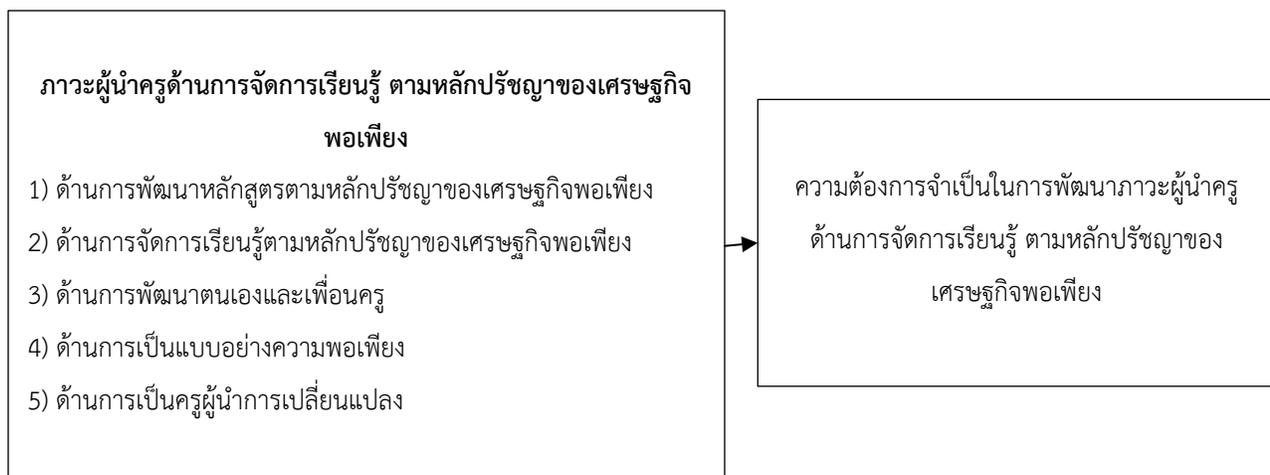
Citation:

เดชา ลุนวงศ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmitraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6),

776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 4) ด้านการเป็นแบบอย่างความพอเพียง 5) ด้านการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 จำนวน 17 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 1 คน และครู จำนวน 16 คน ซึ่งได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย : เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานเป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบสอบถาม แบบตอบสนองคู่ (duel-response format) ชนิด 5 ระดับ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 4) ด้านการเป็นแบบอย่างความพอเพียง 5) ด้านการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง

[772]

Citation:

เดชา ลุนวงศ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmitraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบของคุณภาพเครื่องมือ ด้วยการนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ชัดเจน ของภาษา และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index : IOC) ซึ่งมีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อ

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัย: นำแบบสอบถามจำนวน 17 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 1 ฉบับ และครู จำนวน 16 ฉบับ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจคัดเลือกความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล: ผู้วิจัยได้ศึกษาและทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำเป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ผลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มาจัดลำดับโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) (Wongwanich, 2013) จัดลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยและนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำเป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 17 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.59 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.41 ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 5.88 และครู คิดเป็นร้อยละ 94.12 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.41 และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี ระหว่าง 11-15 ปี และมากกว่า 15 ปี อย่างละ

[773]

Citation:

เดชา ลุนวงค์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmitraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 23.53 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.36 ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 11.76 และปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 5.88

2. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่จริงของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่จริง ด้านการพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.35)

ผลการศึกษาสภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.56)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าสภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่จริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่ควรจะเป็นทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ทุกด้านเป็นความต้องการจำเป็นทุกข้อ มีรายละเอียดรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานที่เป็นอยู่จริงและสภาพที่ควรจะเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ (n = 17)

การพัฒนาภาวะผู้นำครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.87	0.35	ปานกลาง	4.40	0.54	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.84	0.41	ปานกลาง	4.43	0.55	มากที่สุด

[774]

Citation:

เดชา ลุนวงค์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmitraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

การพัฒนาภาวะผู้นำครู	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่คาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	2.80	0.40	ปานกลาง	4.25	0.53	มาก
4. การเป็นแบบอย่างความพอเพียง	2.82	0.52	ปานกลาง	4.27	0.54	มาก
5. การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง	2.81	0.40	ปานกลาง	4.20	0.64	มาก
รวมเฉลี่ย	2.83	0.43	ปานกลาง	4.31	0.57	มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ของของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน ตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การจัดเรียงของความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

การพัฒนาภาวะผู้นำครู	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ คาดหวัง	ค่า PNI	ความสำคัญ ของ ความ ต้องการ จำเป็น
1. การพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.87	4.40	0.534	2
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.84	4.43	0.561	1

[775]

Citation:

เดชา ลุนวงค์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmitraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

การพัฒนาภาวะผู้นำครู	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ค่า PNI	ความสำคัญ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่คาดหวัง		ของ
				ความต้องการ
				จำเป็น
3. การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู	2.80	4.25	0.521	3
4. การเป็นแบบอย่างความพอเพียง	2.82	4.27	0.514	4
5. การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง	2.81	4.20	0.493	5
รวมเฉลี่ย	2.83	4.31	0.524	

จากตารางที่ 2 ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 4) การเป็นแบบอย่างความพอเพียง และ 5) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ โดยภาพรวมเท่ากับ 0.524 ($PNI_{modified} = 0.524$) เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู การเป็นแบบอย่างความพอเพียง และการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ โดยด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากเป้าหมายของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษานั้น คือ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ

[776]

Citation:

เดชา ลุนวงศ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2 (6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmittraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

พอเพียง โดยให้มีความรู้ความเข้าใจในสาระของปรัชญานั้น ตระหนักในความสำคัญและทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง เหมาะสม สถานศึกษาควรมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เป็นเรื่องสำคัญอันดับแรก (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2564: 1) ซึ่งครูเป็นบุคคลที่สำคัญบุคคลหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของเป้าหมายในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งจะเห็นได้จากงานวิจัยของ วิภาวรรณ จุลมุสิก (2559: 285-297) และวัชรพุทธิ เกตุเทศ (2564: 29-42) ได้ทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นครูจำเป็นจะต้องมีภาวะผู้นำในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชาย ก่อคุณ (2562: 308-329) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการของครูในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนบ้านหนองแวง พบว่า องค์ประกอบด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง และด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนบ้านหนองแวง นอกจากนี้งานวิจัยของสิริกร ไชยราช (2562: 312-332) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 พบว่า ครูมีภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา ในทุกองค์ประกอบ คือ 1) การเป็นครูผู้นำแบบอย่างพอเพียง 2) การบริหารจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาตนเองและเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้อื่น 4) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 5) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาที่ พบว่า ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู 4) การเป็นแบบอย่างความพอเพียง และ 5) การเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรนำ

[777]

Citation:

เดชา ลุนวงค์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmitraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6), 776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการพัฒนาหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาตนเองและเพื่อนครู ด้านการเป็นแบบอย่างความพอเพียง และด้านการเป็นครูผู้นำการเปลี่ยนแปลง นำไปพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งที่ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 จำนวน 17 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 1 คน และครู จำนวน 16 คน ซึ่งได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กนกอร สมปราษฎ์. (2560). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎีฐานราก.

วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 12 (34), 51-66.

จิรวดี ทวีโชติ. (2561). ภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครู. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*. 12(1), 243-250.

เจริญ นามชู, กรองทิพย์ นาควิเชตร และสุวัฒน์พงษ์ รมศรี. (2564).ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 9 (1), 429-442.

ชัยรัตน์ ดวงโชติ. (2564). *โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนการสอน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชาติชาย ก่อคุณ. (2562). *การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง*. วิทยานิพนธ์ ปรี.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ไชยเนตร กรมธรรมมา. (2559). ภาวะผู้นำของครูคนตรีด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20. *การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2: บูรณาการงานวิจัย ใช้องค์ความรู้ สู่ความยั่งยืน*. 17 มิถุนายน 2559 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.

[778]

Citation:

เดชา ลุนาวงค์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 2 (6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmittraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 2 (6),

776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

- .....
- ฐปนีย์ นาธี. (2561). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บรรพต ฐีเจนทร์ และ วัลลภา อาธิรัตน์. (2558).ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสถานศึกษาสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38 (2), 148-157.
- ประภาดา คนคลอง. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 : กรณีโรงเรียนอนุบาลคำชะอี. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตติยา พร้อมสิ้น. (2559). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วัชรพุทธิ เกตุเทศ และนงลักษณ์ ใจฉลาด.(2564). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7 (11), 29-42.
- วิภาวรรณ จุลมุลิก (2559). สภาพปัญหาและประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาแบบอย่างจังหวัดอุทัยธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. 6 (1), 285-297.
- วิศิษฐ์ มุ่งนากลาง. (2555). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 11. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศิริพร กุลสานต์. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ. (2560). คู่มือวิทยากรในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง Version 3.3. กรุงเทพฯ :ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ.
- สนธิ หาจตุรัส. (2561). การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนบ้านแม่औใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. เชียงใหม่. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

[779]

Citation:

เดชา อุณวงศ์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกก่องมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokkongmittraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 2 (6),

776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *รวมกฎหมายเพื่อบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย).

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *รายงานการประเมินผลแผนปฏิบัติราชการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2564 ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สิริกร ไชยราช. (2562). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม*. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*, 17 (3), 41- 52.

Wongwanich, Suwimon. (2013). *Synthesis techniques used to assess needs*. Bangkok: Chulalongkorn University. 39(2), 255-277.

[780]

Citation:

เดชา ลุนาวงค์. (2565). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านโคกกองมิตรภาพที่ 86 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 2(6), 767-780

Lunawong, D., (2022). The Needs of the Teacher Leadership Development in Instructional Management Based on the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Bankhokongmittraphap 86 School, Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 2 (6),

776-780; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2022.176>